

Bruksela, dnia 5.3.2014 r.
COM(2014) 117 final

2014/0064 (CNS)

Wniosek

DECYZJA RADY

zezwalająca Portugalii na stosowanie obniżonej stawki akcyzy w autonomicznym regionie Madery na lokalnie produkowane i spożywane likiery i rum oraz w autonomicznym regionie Azorów na lokalnie produkowane i spożywane likiery i okowitę

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Zgodnie z decyzją Rady 2009/831/WE z dnia 10 listopada 2009 r.¹, przyjętą na podstawie art. 299 ust. 2 Traktatu WE, Portugalia była upoważniona do stosowania do dnia 31 grudnia 2013 r. obniżonej stawki akcyzy w autonomicznym regionie Madery na lokalnie produkowane i spożywane likiery i rum oraz w autonomicznym regionie Azorów na lokalnie produkowane i spożywane likiery i okowitę. W art. 2 tej decyzji ograniczono stosowanie wspomnianego odstępstwa do określonych produktów. Portugalia może stosować na te produkty stawkę akcyzy niższą od pełnej stawki na alkohol określonej w art. 3 dyrektywy Rady 92/84/EWG² i niższą od minimalnej stawki akcyzy na alkohol określonej w tej dyrektywie, ale nie niższą o więcej niż 75 % od podstawowej krajowej stawki akcyzy na alkohol.

W decyzji 2009/831/WE określono powody wprowadzania środków szczególnych, w tym niewielki rozmiar, rozdrobnienie i niski poziom mechanizacji gospodarstw rolnych. Ponadto transport na wyspy niektórych surowców i opakowań, które nie są produkowane lokalnie, powoduje dodatkowe koszty w porównaniu z transportem samych produktów gotowych. Transport i instalacja urządzeń w tych oddalonych, wyspiarskich regionach jeszcze bardziej zwiększa dodatkowe koszty. Odnośni producenci muszą także ponosić dodatkowe koszty ogólne wynikające z charakteru lokalnej gospodarki, w szczególności zwiększone koszty pracy i energii.

Obniżenie akcyzy o 75 % nie wykracza poza to, co jest konieczne do wyrównania poziomów dodatkowych kosztów ponoszonych przez podmioty gospodarcze z powodu szczególnej charakterystyki Madery i Azorów jako regionów najbardziej oddalonych.

Ponieważ korzyść podatkowa ogranicza się do tego, co jest konieczne do wyrównania dodatkowych kosztów, a przedmiotowe ilości pozostają niewielkie, środek nie podważa integralności i spójności wspólnotowego porządku prawnego. Ponadto korzyść podatkowa ogranicza się do spożycia w przedmiotowych regionach.

Władze portugalskie złożyły wniosek o przedłużenie do dnia 31 grudnia 2020 r. zezwolenia na stosowanie obniżonej stawki akcyzy w autonomicznym regionie Madery na lokalnie produkowane i spożywane likiery i rum oraz w autonomicznym regionie Azorów na lokalnie produkowane i spożywane likiery i okowitę. Do zatwierdzenia przedłużenia niezbędna jest zarówno decyzja Rady zgodnie z art. 349 TFUE, jak i decyzja Komisji w sprawie pomocy państwa. Decyzja Rady na mocy art. 349 TFUE jest przyjmowana bez uszczerbku dla decyzji Komisji w sprawie przedłużenia tego środka na podstawie zasad dotyczących pomocy państwa.

2. PROPORCJONALNOŚĆ ODSTĘPSTWA

Zgodnie z art. 110 TFUE żadne państwo członkowskie nie nakłada bezpośrednio lub pośrednio na produkty innych państw członkowskich jakiegokolwiek rodzaju podatków wewnętrznych wyższych od tych, które nakłada bezpośrednio lub pośrednio na podobne

¹ Decyzja Rady z dnia 10 listopada 2009 r. zezwalająca Portugalii na stosowanie obniżonej stawki akcyzy w autonomicznym regionie Madery na lokalnie produkowane i spożywane likiery i rum oraz w autonomicznym regionie Azorów na lokalnie produkowane i spożywane likiery i okowitę (Dz.U. L 297 z 13.11.2009, s. 9).

² Dyrektywa Rady 92/84/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatku akcyzowego dla alkoholu i napojów alkoholowych (Dz.U. L 316 z 31.10.1992, s. 29).

produkty krajowe. Ponadto żadne państwo członkowskie nie nakłada na produkty innych państw członkowskich podatków wewnętrznych, które pośrednio chronią inne produkty.

Niemniej jednak na podstawie art. 349 TFUE Rada może upoważnić państwa członkowskie z najbardziej oddalonymi regionami do odstępiania od przepisów art. 110 TFUE w sposób uwzględniający strukturalną sytuację gospodarczą i społeczną takich regionów, pogorszoną przez inne czynniki poważnie ograniczające ich rozwój. Odstępstwo takie nie może podważać integralności i spójności porządku prawnego Unii, w tym rynku wewnętrznego i wspólnych polityk, takich jak wspólne polityki podatkowe na podstawie art. 113 TFUE. Odstępstwa takie muszą zatem pozostawać proporcjonalne, tj. nie mogą wykraczać poza to, co jest konieczne dla zaradzenia niekorzystnym warunkom ramowym utrudniającym rozwój gospodarczy takich regionów, oraz nie mogą nadmiernie zakłócać konkurencji na jednolitym rynku. W związku z tym każde odstępstwo od art. 110 TFUE powinno być ograniczone do pełnej lub częściowej rekompensaty utrudnienia związanego z kosztami, z którym borykają się producenci w takich regionach.

Sprawozdania przedłożone przez Portugalię zgodnie z art. 4 decyzji Rady 2009/831/WE zawierają obliczenia dodatkowych kosztów i obniżek podatku akcyzowego za rok 2011:

Madera

- Likiery (butelka poj. 70 cl, alk. 20% obj.)
Koszty dodatkowe: 1,21 EUR
Obniżenie podatku akcyzowego: 1,06 EUR
- Rum (butelka poj. 70 cl, alk. 40% obj.)
Koszty dodatkowe: 2,20 EUR
Obniżenie podatku akcyzowego: 2,12 EUR

Azory

- Likiery (butelka poj. 70 cl, alk. 20% obj.)
Koszty dodatkowe: 1,17 EUR
Obniżenie podatku akcyzowego: 1,08 EUR
- Okowita (butelka poj. 100 cl, alk. 40% obj.)
Koszty dodatkowe: 3,31 EUR
Obniżenie podatku akcyzowego: 3,09 EUR

Źródło: Sprawozdania, o których mowa w art. 4 decyzji Rady 2009/831/WE

Należy nadmienić, że przy obliczaniu wyżej wspomnianych dodatkowych kosztów nie uwzględniono niektórych czynników, które okazały się trudne do określenia pod względem ilościowym. Niemniej jednak można potwierdzić, że obniżenie podstawowej stawki akcyzy o 75 % nie wykracza poza to, co jest konieczne do wyrównania poziomów dodatkowych

kosztów ponoszonych przez podmioty gospodarcze z powodu szczególnej charakterystyki Madery i Azorów jako regionów najbardziej oddalonych.

Sprawozdania obejmują również dane na temat udziału tych produktów w rynkach lokalnych w latach 2004–2010:

Madera – rum i likiery razem (wg objętości alkoholu)							
Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Udział produkcji lokalnej	15,86 %	20,19 %	23,03 %	20,33 %	26,91 %	30,76 %	33,89 %

Azory – likiery (wg objętości alkoholu)							
Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Udział produkcji lokalnej	56,43 %	50,60 %	49,70 %	46,73 %	39,19 %	45,28 %	48,57 %

Azory – okowita (wg objętości alkoholu)							
Rok	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Udział produkcji lokalnej	47,99 %	41,62 %	42,51 %	33,53 %	23,19 %	34,28 %	31,74 %

Źródło : Obliczenia własne na podstawie danych ze sprawozdań, o których mowa w art. 4 decyzji Rady 2009/831/WE

Dane w tabeli potwierdzają tendencję spadkową udziału produkcji lokalnej likierów na Azorach oraz jej wzrost w przypadku rumu i likierów na Maderze. Jeśli chodzi o Maderę, należy jednak wziąć pod uwagę bardzo niski udział produkcji lokalnej w 2004 r.

Trend rozwojowy udziałów w rynku produkcji lokalnej potwierdza, że obniżona obecnie stawka podatku akcyzowego jest zrównoważona i nie wywołała jakichkolwiek zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym.

Lokalny przemysł zatrudnia 134 pracowników na Maderze oraz 90 pracowników na Azorach. Uprawa i przetwarzanie trzciny cukrowej i owoców na Maderze dostarcza pracy liczbie około 1 000 rodzinnych gospodarstw rolnych.

Przyznanie nowego zezwolenia dla Portugalii na stosowanie obniżonej stawki akcyzy w autonomicznym regionie Madery na lokalnie produkowane i spożywane likiery i rum oraz w autonomicznym regionie Azorów na lokalnie produkowane i spożywane likiery i okowitę jest uzasadnione w celu uniknięcia zagrożenia rozwoju tych najbardziej oddalonych regionów oraz nie zakłóca konkurencji na rynku wewnętrznym.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Krótki opis proponowanych środków

Proponowana decyzja zezwala Portugalii na stosowanie od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. obniżonej stawki akcyzy w autonomicznym regionie Madery na lokalnie produkowane i spożywane likiery i rum oraz w autonomicznym regionie Azorów na lokalnie produkowane i spożywane likiery i okowitę, która to stawka może być niższa od minimalnej stawki akcyzy określonej w dyrektywie 92/84/EWG, ale nie niższa od podstawowej krajowej stawki akcyzy na alkohol o więcej niż 75 %.

Władze portugalskie będą zobowiązane do przesłania Komisji do dnia 30 września 2017 r. sprawozdania śródkresowego, na podstawie którego zostanie dokonana ocena, czy przyczyny, które uzasadniają przyznanie odstępstwa podatkowego, nadal istnieją i czy obniżenie podatku przyznane przez Portugalię jest proporcjonalne.

Podstawa prawna

Artykuł 349 TFUE.

Zasada pomocniczości

Jedynie Rada jest uprawniona do podjęcia, na podstawie art. 349 TFUE, środków szczególnych na rzecz regionów najbardziej oddalonych w celu dostosowania stosowania Traktatów, w tym wspólnej polityki w poszczególnych obszarach, w odniesieniu do tych regionów z powodu występowania trwałych niedogodności, które mają wpływ na sytuację gospodarczą i społeczną regionów najbardziej oddalonych.

Wniosek jest zatem zgodny z zasadą pomocniczości.

Zasada proporcjonalności

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności z następujących względów:

Korzyść podatkowa ogranicza się do tego, co jest konieczne do wyrównania dodatkowych kosztów.

Wybór instrumentów

Proponowany instrument: decyzja Rady

Inne instrumenty byłyby niewłaściwe z następującego względu:

Odstępstwa udzielane na mocy art. 349 TFUE zawierane są w decyzjach Rady.

4. WPLYW NA BUDŻET

Wniosek nie ma wpływu na budżet Unii Europejskiej.

Wniosek

DECYZJA RADY

zezwalająca Portugalii na stosowanie obniżonej stawki akcyzy w autonomicznym regionie Madery na lokalnie produkowane i spożywane likiery i rum oraz w autonomicznym regionie Azorów na lokalnie produkowane i spożywane likiery i okowitę

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 349,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego³,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzja Rady 2009/831/WE z dnia 10 listopada 2009 r., przyjęta na podstawie art. 299 ust. 2 Traktatu WE (obecnie art. 349 TFUE), zezwalała Portugalii na stosowanie obniżonej stawki akcyzy w autonomicznym regionie Madery na lokalnie produkowane i spożywane likiery i rum oraz w autonomicznym regionie Azorów na lokalnie produkowane i spożywane likiery i okowitę, która to stawka może być niższa od minimalnej stawki akcyzy określonej w dyrektywie 92/84/EWG, ale nie niższa o więcej niż 75 % od podstawowej krajowej stawki akcyzy na alkohol.
- (2) W dniu 30 lipca 2013 r. władze portugalskie zwróciły się do Komisji o przedłożenie wniosku dotyczącego decyzji Rady przedłużającej okres stosowania decyzji Rady 2009/831/WE na tych samych warunkach do dnia 31 grudnia 2020 r. Wniosek ten został zmieniony w dniu 19 listopada 2013 r., gdy Portugalia wystąpiła z wnioskiem o przedłużenie obowiązywania decyzji Rady 2009/831/WE o 6 miesięcy do dnia 30 czerwca 2014 r., tak by zbiegało się to z wygaśnięciem obecnych wytycznych w sprawie pomocy regionalnej, które zostaną zastąpione nowymi wytycznymi obejmującymi okres od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.
- (3) Udzielenie nowego zezwolenia jest uzasadnione w celu uniknięcia zagrożenia rozwoju tych najbardziej oddalonych regionów. W obliczu trudności związanych z wywozem poza te regiony, rynki regionalne stanowią jedyne możliwe miejsca zbytu tych produktów.
- (4) W autonomicznych regionach Azorów i Madery surowce pochodzenia rolniczego są droższe niż w normalnych warunkach produkcji, co wynika z niewielkiego rozmiaru, rozdrobnienia i niskiego poziomu mechanizacji gospodarstw rolnych. Dodatkowo w przypadku Madery – ze względu na topografię, klimat, glebę i rzemieślniczy charakter produkcji – produkcja w przetwórstwie trzciny cukrowej jest niższa niż w innych

³ Dz.U. C z , s. .

najbardziej oddalonych regionach . Transport na wyspy niektórych surowców i opakowań, które nie są produkowane lokalnie, powoduje dodatkowe koszty w porównaniu z transportem samych produktów gotowych. W przypadku Azorów charakter wyspiarski jest podwójny, ponieważ wyspy są rozrzucone na dużej przestrzeni. Transport i instalacja urządzeń w tych oddalonych, wyspiarskich regionach jeszcze bardziej zwiększają dodatkowe koszty. To samo dotyczy niektórych niezbędnych podróży i wysyłek na kontynent. Konieczne jest również ponoszenie dodatkowych kosztów przechowywania produktów gotowych, gdyż są one spożywane lokalnie nie tylko zaraz po wytworzeniu, lecz w ciągu całego roku. Niewielki rozmiar rynku regionalnego zwiększa na różne sposoby koszty jednostkowe, zwłaszcza przez niekorzystną relację między kosztami stałymi a wielkością produkcji, zarówno w odniesieniu do urządzeń, jak i kosztów niezbędnych do spełnienia norm ochrony środowiska. Ponadto producenci rumu na Maderze muszą ponosić koszty utylizacji odpadów z przetwarzania trzciny cukrowej, podczas gdy producenci z innych regionów mogą poddawać te produkty uboczne recyklingowi. Wspomniani producenci muszą także ponosić dodatkowe koszty ogólne wynikające z charakteru lokalnej gospodarki, w szczególności zwiększone koszty pracy i energii.

- (5) Ze szczegółowych obliczeń przedstawionych w sprawozdaniach, o których mowa w art. 4 decyzji 2009/831/WE, wynika, że zmniejszenie o 75 % stawki akcyzy nie kompensuje całkowicie niekorzystnych czynników konkurencyjnych, jakim podlegają destylowane napoje alkoholowe produkowane na Maderze i Azorach wskutek wyższych kosztów produkcji i wprowadzania do obrotu. W związku z tym zezwolenie na obniżenie stawki akcyzy powinno nadal być stosowane na wnioskowanym poziomie.
- (6) Dogłębna analiza sytuacji ukazuje, że niezbędne jest przychylenie się do wniosku Portugalii w celu podtrzymania przemysłu alkoholowego w przedmiotowych najbardziej oddalonych regionach.
- (7) Ponieważ korzyść podatkowa nie wykracza ponad to, co jest konieczne do wyrównania dodatkowych kosztów, a przedmiotowe ilości pozostają niewielkie i korzyść podatkowa ogranicza się do spożycia w odnośnych regionach, środek nie podważa integralności i spójności wspólnotowego porządku prawnego.
- (8) Należy wprowadzić wymóg przedstawienia sprawozdania śródkresowego umożliwiającego Komisji dokonanie oceny, czy warunki uzasadniające przyznanie odstępstwa są nadal spełnione.
- (9) Niniejsza decyzja nie stanowi uszczerbku dla ewentualnego stosowania art. 107 i 108 TFUE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W drodze odstępstwa od art. 110 Traktatu niniejszym zezwala się Portugalii na stosowanie stawki akcyzy niższej od pełnej stawki na alkohol określonej w art. 3 dyrektywy 92/84/EWG w odniesieniu do lokalnie produkowanych i spożywanych likierów i rumu w autonomicznym regionie Madery oraz lokalnie produkowanych i spożywanych likierów i okowity w autonomicznym regionie Azorów.

Artykuł 2

Odstępstwo, o którym mowa w art. 1, ogranicza się do:

1. na Maderze

a) rumu określonego w kategorii 1 w załączniku II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych⁴, posiadającego oznaczenie geograficzne „Rum da Madeira”, o którym mowa w kategorii 1 w załączniku III do tego rozporządzenia;

b) likierów i „crème de” określonych odpowiednio w kategoriach 32 i 33 w załączniku II do rozporządzenia (WE) nr 110/2008 produkowanych z regionalnych owoców lub roślin;

2. na Azorach

a) likierów i „crème de” określonych odpowiednio w kategoriach 32 i 33 w załączniku II do rozporządzenia (WE) nr 110/2008 produkowanych z regionalnych owoców lub surowców;

b) okowity wytwarzanej z wina gronowego lub wyłoków z winogron, posiadającej cechy charakterystyczne i właściwości określone w ramach kategorii 4 i 6 załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 110/2008.

Artykuł 3

Obniżona stawka akcyzy mająca zastosowanie do produktów, o których mowa w art. 1, może być niższa od minimalnej stawki akcyzy na alkohol określonej w dyrektywie 92/84/EWG, ale nie może być niższa od podstawowej krajowej stawki akcyzy na alkohol o więcej niż 75 %.

Artykuł 4

W terminie do dnia 30 września 2017 r. Portugalia przesyła Komisji sprawozdanie umożliwiające Komisji dokonanie oceny, czy nadal istnieją przyczyny uzasadniające przyznanie obniżonej stawki.

Artykuł 5

Niniejszą decyzję stosuje się od dnia 1 lipca 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Artykuł 6

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Portugalskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

⁴ Dz.U. L 39 z 13.2.2008, s. 16.